

Předkládací zpráva

Vládě je předkládán materiál „Návrh Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje České republiky“ (dále jen „návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR“), který byl zpracován v souladu s § 35 odst. 4 ve spojení s § 33 a § 34 stavebního zákona [zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“)] a na základě usnesení vlády ze dne 6. května 2019 č. 315 (dále jen „UV č. 315/2019“), kterým vláda vzala vědomí *Zprávu o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizace č. 1* (dále jen „Zpráva“), a rozhodla o pořízení aktualizace Politiky územního rozvoje České republiky (dále jen „PÚR ČR“). Tato Zpráva stanovila věcné zadání pro návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR, tj. část d) Zprávy obsahovala návrhy na tuto aktualizaci. Jedná se o tzv. „řádnou“ aktualizaci PÚR ČR.

Výše zmíněným UV č. 315/2019 vláda uložila ministryni pro místní rozvoj úkol: *„zpracovat ve spolupráci s příslušnými ministry, vedoucími ostatních ústředních orgánů státní správy, hejtmany a primátorem hlavního města Prahy a vládě do 30. června 2021 předložit návrh Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje České republiky zpracovaný v rozsahu uvedeném v části d) Zprávy se zohledněním stanoviska uvedeného v části f) Zprávy.“*

Hlavním důvodem pro pořízení návrhu Aktualizace č. 4 PÚR ČR byla skutečnost, že od schválení předchozí „řádné“ Aktualizace č. 1 PÚR ČR vládou v dubnu 2015 (UV č. 276/2015) uběhlo již několik let, a bylo tedy nutné reagovat na nové skutečnosti jak v rámci územně plánovací činnosti krajů, tak i v rámci činností ministerstev a jiných ústředních správních úřadů.

Návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR zásadně nemění koncepční zaměření platné PÚR ČR. Předmětem návrhu Aktualizace č. 4 PÚR ČR jsou úpravy stávajících kapitol ve smyslu doplnění, případně zpřesnění, resp. vypuštění textů, a tomu odpovídající úpravy a doplnění příslušných schémat (viz srovnávací text - část V. materiálu ve vazbě na tzv. bodový text – část III. materiálu). Tyto úpravy jsou odůvodněné v části IV. materiálu.

Součástí předkládaného materiálu je i Vyhodnocení vlivů návrhu Aktualizace č. 4 PÚR ČR na udržitelný rozvoj území, včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí (SEA) a posouzení vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (Natura 2000) zpracované na základě stanoviska Ministerstva životního prostředí (ze dne 28. 02. 2019, č. j. MZP/2019/71/447) uplatněného podle § 35 odst. 2 písm. f) stavebního zákona a postupem podle § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (zákon č. 100/2001 Sb.). Ministerstvo životního prostředí v tomto stanovisku uvedlo: *„Aktualizace PÚR může mít významný vliv na životní prostředí, a proto je nezbytné provést její posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona.“*

PÚR ČR je celostátním závazným nástrojem územního plánování, jehož hlavním účelem je koordinovat jak územně plánovací činnost krajů, resp. obcí, tak i tvorbu odvětvových a meziodvětvových koncepcí, politik, strategií a dalších dokumentů ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, které mají průmět do území.

PÚR ČR stanovuje republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území a vymezuje rozvojové oblasti a rozvojové osy, specifické oblasti, plochy a koridory dopravní infrastruktury a koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje. PÚR ČR dále určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování (obecně uváděných ve stavebním zákoně) v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. PÚR ČR stanovuje úkoly pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a úkoly pro územní plánování.

PÚR ČR je podle § 31 odst. 4 stavebního zákona závazná pro pořizování a vydávání územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

V současné době je platná PÚR ČR, ve znění pozdějších aktualizací, tj. Aktualizací č. 1, 2, 3 a 5, která zahrnuje právní stav po Aktualizaci č. 5 PÚR ČR, schválené usnesením vlády ze dne 17. srpna 2020 č. 833 (dále jen „platná PÚR ČR“). Aktualizace č. 5 PÚR ČR je závazná od 11. září 2020. Aktualizace č. 2, 3 a 5 PÚR ČR byly MMR pořízeny a vládou schváleny v letech 2019 a 2020, a byly to tzv. „mimořádné“ aktualizace PÚR ČR pořízené z důvodu naléhavého veřejného zájmu, a to z podnětů Ministerstva dopravy (Aktualizace č. 2) a Ministerstva zemědělství (Aktualizace č. 3 a 5), přičemž poslední aktualizace PÚR ČR, tj. Aktualizace č. 5, byla vládou schválena v srpnu 2020 (UV č. 833/2020).

MMR pořídilo návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR ve spolupráci s ministerstvy, jinými ústředními správními úřady a kraji. Tato spolupráce byla realizována zejména v rámci jednání Konzultačního výboru pro zpracování PÚR ČR, na kterých byly projednávány návrhy pro tuto aktualizaci v souladu s částí d) Zprávy, která byla zadáním pro předmětný návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR.

Návrhem Aktualizace č. 4 PÚR ČR jsou dotčeny všechny kapitoly platné PÚR ČR, nejvíce pak kapitoly 5 a 6 týkající se rozvojových záměrů dopravní a technické infrastruktury, a to na základě zhodnocení plnění úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady a úkolů pro územní plánování vyplývajících z platné PÚR ČR, dále s ohledem na již zrealizované záměry, resp. na zrušené záměry, od kterých bylo upuštěno ze strany příslušných resortů (navrhovatelů záměrů).

U dopravních rozvojových záměrů bylo zavedeno nové sjednocené označení, tj. u záměrů silniční dopravy označení „SDx“, u záměrů železniční dopravy označení „ŽDx“. V souladu s novelou zákona o pozemních komunikacích (zákon č. 268/2015 Sb.) byly rychlostní silnice „R“ převedeny do kategorie „D“, a u záměrů, kde není kategorie pozemní komunikace jednoznačně určena, byl zaveden název „kapacitní komunikace“.

U rozvojových záměrů technické infrastruktury došlo např. ke zrušení některých záměrů týkajících se plynárenství na základě požadavků oprávněných investorů. V případě elektroenergetiky byla potřeba zajistit zkapacitnění některých stávajících vedení, zejména ve vazbě na spolehlivost přenosové soustavy. U záměrů na úseku vodního hospodářství byl zásadně (ve vazbě na úkoly pro územní plánování) textově upraven rozvojový záměr týkající vodních nádrží LAPV (plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod) tak, aby příslušným krajům bylo umožněno vymezit ve svých zásadách územního rozvoje vodní nádrže i jako návrhové plochy z důvodu urychlení jejich realizace. Původní označení rozvojového záměru vodního hospodářství VNNH (Vodní nádrž Nové Heřminovy) byl nově označen jako VoD1 (Vodní dílo). Rozvojový záměr SNT (Suchá nádrž Teplice) se neměnil.

Prověřovány byly republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území s ohledem na jejich rozsah, konkrétnost a aktuálnost a relevanci v praxi územního plánování. Upravena byla cca polovina z celkového počtu těchto republikových priorit (např. doplněny byly formulace týkající se aktuální problematiky sucha).

Články týkající se rozvojových oblastí a rozvojových os byly pouze formálně upraveny, žádné nebyly zrušeny.

V případě specifických oblastí byly provedeny dva zásadní zásahy, tj. byly doplněny dvě nové oblasti - „specifická oblast Sokolovsko“ a „specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem“.

Dokument „Přílohy podle § 34 stavebního zákona ke schválení návrhu Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje České republiky“ (viz část VII. materiálu).

Návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR bude vládou projednán a schválen pouze v rozsahu měněných částí oproti znění platné PÚR ČR. Tyto změny jsou zdůvodněné v Odůvodnění k návrhu Aktualizace č. 4 PÚR ČR. Samotný návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR je ve formě bodového textu. Součástí materiálu předkládaného vládě je i srovnávací text s vyznačením změn navrhovaných Aktualizací č. 4 PÚR ČR oproti znění platné PÚR ČR.

Předkládaný materiál nemá bezprostřední dopady na podnikatelské prostředí, veřejné rozpočty, ani na rovnost mužů a žen.

Meziresortní připomínkové řízení proběhlo ve dnech 16. 11. 2020 až 18. 1. 2021. Materiál je předkládán pouze s jedním rozporem, a to s hl. m. Prahou a Středočeským krajem, týkajícím se nové specifické oblasti, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

Materiál byl připomínkován i ze strany obcí a veřejnosti a byl konzultován se sousedními státy.

Upravený návrh Aktualizace č. 4 PÚR ČR byl rovněž projednán se zástupci ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a krajů podle § 33 odst. 8 stavebního zákona.

Bližší informace včetně vypořádání připomínek z meziresortního připomínkového řízení jsou uvedeny ve Zprávě o projednání návrhu politiky územního rozvoje podle § 34 písm. a) stavebního zákona (viz část VII. materiálu).

V usnesení vlády k předkládanému materiálu se navrhuje zrušení bodů III/1 a III/2 ze stávajícího usnesení vlády č. 833 ze dne 17. srpna 2020 k Aktualizaci č. 5 PÚR ČR z důvodu zohlednění platnosti Aktualizace č. 4 PÚR ČR.

Součástí předkládaného materiálu je v návrhu usnesení vlády úkol pro ministra dopravy předložit vládě do 30. září 2021 návrh na zpracování aktualizace PÚR ČR z důvodu naléhavého veřejného zájmu za účelem přípravy výstavby Oderské větve vodního koridoru Dunaj - Odra – Labe v úseku Ostrava-Svinov-státní hranice ČR/Polsko (Kožle).

Dále jsou v návrhu usnesení vlády uloženy úkoly pro ministra zemědělství týkající se vodního díla Skalička. Termín pro předložení vládě návrhu na zpracování aktualizace PÚR ČR z důvodu naléhavého veřejného zájmu za účelem přípravy výstavby vodního díla Skalička je ministru zemědělství navržen do 31. prosince 2021 a to v návaznosti na výsledky multikriteriální analýzy k vodnímu dílu Skalička, kterou má ministr zemědělství zpracovat do 30. září 2021. Samotné rozhodnutí vlády o schválení návrhu na zpracování mimořádné aktualizace PÚR ČR za účelem přípravy výstavby vodního díla Skalička je tak výsledky této analýzy podmíněno.

Návrhem Aktualizace č. 4 PÚR ČR není řešen § 32 odst. 1 písm. g) stavebního zákona a to z důvodu, že pořizování Aktualizace č. 4 PÚR ČR bylo zahájeno před nabytím účinnosti tohoto ustanovení stavebního zákona. Problematika § 32 odst. 1 písm. g) stavebního zákona bude řešena v návaznosti na vydání územního rozvojového plánu podle přechodných ustanovení zákona č. 403/2020 Sb.